

Univerzitet u Sarajevu

Fakultet političkih nauka

Odsjek: žurnalistika / komunikologija

Tema eseja : Rađanje stroja

Naziv predmeta : Filozofija medija

Studentica : Amina Memović

Broj indeksa: 1044 /II-k

Sarajevo, 24. mart 2021. godine

Sažetak

Stvaranje tehnologije posebno interneta koje je pomoglo čovjeku da komunicira sa dragim ljudima koji žive u drugoj državi. Internet javno dostupna globalna podatkovna mreža koja zajedno povezuje kompjuter korištenjem istoimenog protokola. To je mreža svih mreža koja se sastoji od milijuna kućnih, akademskih, poslovnih i vladinih mreža koje međusobno razmjenjuju informacije i usluge kao što su elektronička pošta, chat i prijenos datoteka te povezane stranice i dokumente World Wide Weba

Ključne riječi: Tehnologija, stroj, Bog, internet, TV, društvo

Summary

The creation of technology especially the internet that has helped man to communicate with dear people living in another state . The internet is a publicly available global data network that connects computers and computer networks together using the eponymous protocol. It is a network of all networks consisting of millions of home ,academic, business and government networks that share information and services such as email, chat and file transfer ,and related world wide web pages and documents.

Keywords: technology, maschine, God, , internet, tv

Uvod

„Tehnologija je omogućila čovjeku kroz historiju mnoge stvari koje prirodno ne bi mogao. Možda ne bi mogao koračati desecima kilometara , ali kotačna kolima koja vuku konji to mu je omogućilo o automobilima da ne govorimo . Možda svojim rukama nije mogao srušiti stablo ali ako je razvio metalurgiju pa iskovao sjekiru , odjednom je bio u stanju nadvladati svoja ograničenja . I tako sve do savremenog doba kad čovjek leti preko okeana mada sam po sebi ne može letjeti . Tehnologija je ustvari prvi izraz transhumanizma nadilaženja prepostavljenih čovjekovih prirodnih ograničenja “ (Misak, 2019:64)

Tehnologija je razvoj i primjena alata, strojeva, materijala i postupaka za izradu nekoga proizvoda ili obavljanje neke aktivnosti, također i nauka koja proučava primjenu znanja, vještine i organizacije u provedbi nekoga procesa. Tijekom historije razvila su se samostalna područja tehnologije, od kojih svako okuplja više srodnih postupaka proizvodnje. Oblikovanje kamena u kamenom dobu i kasnija obrada i oblikovanje metala (brončano, željezno doba) smatraju se začecima mehaničke tehnologije koja je danas obuhvaćena širim pojmom proizvodnoga strojarstva.

Razrada teme

„Razvoj tehnologije doživio je nikad viđeni eksplozivni rast u zadnjih pola stoljeća, ali tek u najnovije vrijeme početkom 21. stoljeća čovjek je i sam počeo postajati tehnologija. Savremena ideologija transhumanizma upravo o tome govori spajanje čovjeka i tehnologije nadiće se urođena čovjekova ograničenja i preuzeti posao evolucije u svoje ruke kad nam je već ona dala mozak da to napravimo“ (Misak, 2019:64)

Historija tehnologije je usko vezana uz povijest otkrića raznih alata i tehnika, a kako nijedno ljudsko društvo ne može opstati bez tehnologije može se reći da je tehnologija stara koliko i samo ljudsko društvo. Bit čovjekova načina opstanka je izradba i korištenje alata te kulturalno prenošenje tehnologije (tj. poduka novih naraštaja). Štoviše izradba i upotreba alata dugo je smatrana osnovnom razlikom između nas i ostatka živoga svijeta.

Iz perspektive razvoja društva 20. stoljeće bilo je najdinamičnije kada je riječ o razvoju medija. Rođeni su i radio i televizija. Od prvog televizijskog emitiranja, na BBC-ju 1936. godine, prošlo je 75 godina i zasigurno možemo govoriti o pola stoljeća dominacije televizije kao najmoćnijeg medija. Ono što je televiziju razlikovalo od novina i radija bila je uvjerljivost žive slike, a za razliku od filma televizijska slika zapakirana u informativne formate nije bila ili se barem nije očekivalo da bude režirana fikcija. Televizija je donosila prikaze događaja koji su se zaista dogodili te izjave osoba utjecajnih u političkom, gospodarskom, kulturnom životu neke zemlje ili lokalne zajednice. Šezdesetih godina prošloga stoljeća Marshall McLuhan je serijom analiza utjecaja televizije na kulturu i intelektualni život ljudi pobudio veliki interes za tu temu. Tvrdeći da je put kojim su poruke prenesene važniji nego sama poruka (“medij je poruka”)

McLuhan je opisao temeljne razlike između televizije i tiskanih djela. Prije svega, riječ je o uvjerljivosti žive slike koja pridonosi vjerodostojnosti televizijskog sadržaja, a ona je jedan od ključnih kriterija televizijske moći i utjecaja. Upravo je ta slika “stvarnoga života” ono što je povuklo granicu između filma kao fikcije i televizije kao slike, medijski konstruirane stvarnosti.

Podcrtat ćemo da je televizijska stvarnost uvijek samo konstrukcija stvarnosti, jer čak i onda kada uživo prenosi neki događaj i to bez novinarskog komentara bez izjava sudionika ostaje važan i položaj i kut kamere iz kojeg se događaj snima odnos između snimljenog i nesnimljenog. Koristeći jednosmjerni komunikacijski kanal onaj koji ide od tvorca sadržaja prema gledateljima televizija je dominirala i još uvijek dominira kao izvor informacija znanja i zabave. Postala je najpopularniji medij i to još uvijek jest iako je internet s mnoštvom raznolikog sadržaja zapakiranog u različite formate i nove hibridne žanrove te uz komunikacijsku dimenziju kao svoju glavnu prednost, polako ali sigurno ugrožava.

Moje mišljenje je da od svih medija televizija ima najveću popularnost jer ona prenosi više tačnih informacija od bilo koje tehnologije, posebno sad u vrijeme pandemije korone virusa pomoću tv možemo saznati koliko ima novozaraženih ljudi, koliko ljudi umrlo i stalno nas savjetuju da držimo socijalnu distancu, da redovno peremo ruke, i da izbjegavamo

nepotrebna okupljanja i druženja ,ali treba vjerovati u Boga da će se sve ovo jednom završiti i da će ljudi poslije ovoga više cjenite sebe, svoju porodicu , svoje zdravlje i ljude oko sebe .

„Danas živimo drugačije .Vjera u Boga nije više dominantnija proklamirani svjetonazor Proklamirani svjetonazor jeste znanstvena ideja o automatiziranim zakonima prirode koji po načelu pokušaja i promašaja tijekom dugih vremenskih razdoblja oblikuju svijet : planete, galaksiju, bića uopšte sve što postoji a u konačnici i svijest. Kozmička geometrija nije više izvor , a upoznavanje zakona prirode omogućava i samom čovjeku da pomoću svoje osobine i intelekta nadograđuje život sam“ (Misak, 2019:63)

Tehnologija je došla do stupnja da je u stanju ponuditi nematerijalnu stvarnost kao osjetilima vrlo stvarnu . U tome oopšte nije orginalna jer je danas sve jasnije a pogotovo nakon trilogije matrix da tako upravo funkcionira naš svijet .

Moje kritičko mišljenje je da smo danas okupirani i ovisni modernom tehnologijom , da kao društvo nismo društveni , kad šetamo gradom sve nam postaje jasnije vidimo kako dvoje ili više ljudi sjede u restoranu samo su na mobitelu da ih uopste ne interesuje realan život .

„U takvoj situaciji kako čovjek može razlikovati stvarnost od virtualne stvarnosti? Pa nikako jer su obje virtualne .

Ipak postoji razlika virtualna stvarnost u savremenom tehnološkom značenju te riječi pokreću programi , a njih moraju napisati programeri . Drugima riječima programeri postaju vladari takve stvarnosti čovjek sa druge strane gubi autonomiju više nije sustvaratelj te ulazi u potpuno ovisnički odnos o onima koji znaju upravljati tehnologijom“ (Misak, 2019:65)

Strojarstvo stručna djelatnost i znanstvena disciplina koja obuhvaća projektiranje, proizvodnju i eksploataciju energetskih radnih i alatnih strojeva uređaja za energetiku procesnu tehniku proizvoda široke potrošnje i sl.

Teorijska načela strojarstva temelje se na znanstvenim disciplinama matematike, mehanike, termodinamike, mehanike fluida, na inženjerstvu materijala i računarstvu a srodne su mu djelatnosti elektrostrojarstvo, energetika, brodogradnja, zrakoplovstvo, metalurgija i sl., s kojima se djelomično preklapa. Kao znanstvena disciplina strojarstvo je polje koje se ubraja u područje tehničkih znanosti, a njegove su grane opće strojarstvo procesno-energetsko strojarstvo, proizvodno strojarstvo, brodsko strojarstvo i precizno strojarstvo.

Opće strojarstvo obuhvaća sva znanja potrebna za osmišljavanje strojarskih konstrukcija. Najširi je dio strojarstva koji se uz opće principe o konstruiranju i razvoju proizvoda, bavi elementima strojeva (spojni elementi, ležajevi, osovine i vratila, prijenosnici, spojke i dr. alatima, napravama, uređajima i priborom, industrijskom pneumatikom i hidraulikom i sl.

Procesno energetsko mašinstvo bavi se projektiranjem uređaja i postrojenja toplinske tehnike procesne tehnike za kemijsku, prehrambenu, tekstilnu, grafičku industriju,

metalurgiju, preradu otpada i dr., energetskim postrojenjima s elektranama toplanama i toplinskim stanicama i generatorima pare i plina kogeneracijskim sustavima i sl.

Brodostrojarstvo se često pridružuje brodogradnji kao zasebnom polju ali po svom sadržaju duboko zadire u strojarstvo jer se bavi proučavanjem konstruiranjem i gradnjom pogonom održavanjem i popravkom brodskih strojeva i uređaja.

Precizno strojarstvo kao grana strojarstva bavi se proučavanjem, konstrukcijom i proizvodnjom komponenti i proizvoda velike točnosti izrade i malih izmjera pojedinih dijelova sve do područja mikrotehnike.

U novija područja djelovanja strojarstva ulaze dijelovi biomehanike, ergonomije, mehatronike, nanotehnike, svemirske tehnike i zaštite okoliša pa se strojarstvo ubraja u jednu od najširih stručnih i znanstvenih grana ljudske djelatnosti. Danas se visokorazvijeni strojarški proizvodi većinom izrađuju u sklopu strojogradnje i metaloprerađivačke industrije, kao iznimno značajnih privrednih djelatnosti u svjetskim okvirima.

U tehnologiji mjerenja jedva da se neka druga vrijednost mjeri toliko često kao temperatura. Međutim ovaj se mjerni parametar može objektivno odrediti samo ako je raspoloživ instrument za mjerenje temperature prikladan za odgovarajuću primjenu. Na postrojenjima i strojevima temperature se mogu mjeriti samo termometrom ručno uzorkovanje bilo bi previše rizično i najvažnije nedovoljno smisljeno.

Često na raspolaganje stavlja različite termometre koji prikazuju temperaturu u stupnjevima Celzijusa, Kelvina ili Fahrenheita. Oni mjere pomoću izuzetno osjetljivih senzora i digitalno prikazuju rezultate mjerenja često termometri nude sljedeće prednosti:

Precizno mjerenje i jasna prezentacija podataka, prikaz u različitim jedinicama moguće
Celzijus, Kelvin, Fahrenheit, senzori visoke osjetljivosti, razne temperaturne sonde,
različite vrste termometara za svaku svrhu.

„Uz zabrinutost zbog uticaja zdravlja ljudi a u srpnju ove godine američki meteorolozi objavili su izjavu u kojoj su izrazili zabrinutost da će im 5 G mreža onemogućiti predviđanje vremenskih prilika , zbog toga jer će 5G zračenje najviše apsorbirati molekulu vode što može dovesti do elektromagnetski potaknute planetarne klimatske promjene “ (Misak, 2019:68)

Zaključak

Ja smatram da su ljudi napravili strojeve i razne tehnologije da im olakšaju život tako npr .

imamo automobile koji nam pomažu da brže dođemo do tačke odredišta , internet nam služi da se brže i efikasnije informišemo, razne mašine (suđe, šivenje) nam pomažu da brže završimo kućanske poslove . Bog je čovjeku dao razum da sve ovo napravi ove moderne tehnika , da neprestano uči i gradi sebe i svoje znanje kako bi bio koristan i sebi i društvu.

Mnogi autori smatraju da je moderno društvo rizično društvo dosad je ljudski rod išao drugim mogućnostima koji su odgovarali na rizike i kod nejasnih situacija koje su ga pratile u tzv. tradicionalnim društvima a to je sve od povijesti do sredine 20. vijeka ljudi su svoje probleme rješavali u njihovom začetku recimo dijabetis se liječi na izvoru nastanka bolesti a ne nakraju i moderna tehnologija je pomogla čovjeku da otkrije svoju bolest i da je na adekvantan način liječi.

Literatura : Knjiga Krešimir Misak „SMRT TRANSHUMANIZMU SLOBODA NARODU“

Wade, Nicholas (15. 7. 2003). "Early Voices: The Leap to Language". The New York Times., Pristupljeno 3.6.2021.

Tehnologija. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, <<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=60658>>. Pristupljeno 4. 6. 2021.

Boyd, Robert & Richerson, Peter J. (2005) *The Origin and Evolution of Cultures*, Oxford New York: University Press.

Bijker, W. E. (1995b) *Of Bicycles, Bakelite and Bulbs: Toward a Theory of Sociotechnical Change*, Cambridge, Mass.: MIT Press.

Cowan, R. S. (1987) »The consumption junction: a proposal for research strategies in the sociology of technology«. In: Bijker, W. E., Hughes, T. P and Pinch, T. (ur.), *Social Construction of Technological Systems*. Cambridge, Mass.: MIT Press.

Carolan, Brian, »Technology, Schools and the Decentralization of Culture«, *First Monday*, volume 6, number , URL: http://firstmonday.org/issues/issue6_8/carolan/index.html